

Kirkedemokrati:

Hvordan skal kirken styres?

Bønnelista er etablert som en nomineringsgruppe for å få ledere i kirken som ønsker at Bibelen skal være kirkens avgjørende norm og autoritet. Samtidig står det i våre vedtekter at Bønnelista arbeider for å bli overflødig og skal da legges ned.

Det betyr at Bønnelista ikke tror at et partisystem er hverken godt eller gunstig for kirken. Det er heller ikke en Bibelsk styringsmodell. Det er heller ikke rent demokrati. I Bibelen – i kirkens trosgrunnlag - blir lederne valgt på mange ulike vis. Lederskapet går i arv, fra far til sønn (kongene i Israel). Lederne blir utvalgt av Gud og funnet og salvet av en profet. Ny apostel etter Judas blir valgt utfra kompetanse og loddtrekking (Apg 1,20-26). i Apg 13,2 blir lederne utvalgt og sendt på grunn av Den hellige Ånds tiltale under en gudstjeneste. Senere blir lederne valgt ut fra visse kriterier og innsatt av de som har startet menighetene (1 Tim 3,1-10 og Tit 1,5-9). Lederne skulle holde en vis etisk standard og være gode eksempler for det andre. Altså noen en skulle se opptil og følge etter i eget liv. Lederen skal være hyrde, en gjeter for de andre, som hjelper og verner dem og som sagt selv er et eksempel som Jesu disippel her på jord.

Så hvordan skal vi omsette dette til i dag i år 2020?

Lederstrukturen i dag i Den norske kirke er bygget opp etter hvor pengene kommer fra. En stor politisk administrasjon er bygget opp for å forvalte pengene som kommer fra staten til prestelønnene og bare for å drive denne forvaltningen. Det vil si driften av Kirkerådets administrasjon, Kirkerådet, Kirkemøtet og bispedømmene med administrasjon og bispedømmerådene. Dette utgjør nesten 2,2 milliarder kroner i år. Av dette går rundt 225 mill til pensjon, ca 500 mill til Kirkerådets administrasjon og 174 mill til administrasjon i bispedømmene, hvis Tunsberg sine tall på dette er likt i de andre bispedømmene. Det vil si at kirken har rundt 1,2-1,3 til prestelønner, som kommer lokalmenighetene til gode. Mens ca 41% av budsjettet på 2,2 milliarder fra staten går til administrasjon og pensjoner, på nasjonalt plan.

Spørsmålene vi bør stille oss er: Trenger vi å bruke 600-700 mill i året for at prestene skal få lønn? Hva med en fordelingsnøkkel som fører statstilskuddet direkte til lokalmenighetene? Jeg er klar over at vi må ha og vil ha glede av å ha noe felles, men vi har nok god grunn til å stille oss disse spørsmålene. Organisasjonene i Dnk har generalforsamling, som kan sammenlignes med Kirkemøtet, hvert 3 eller 4. år. Skal vi også begynne med det? Og velge delegatene til Kirkemøtet direkte fra menighetene? Da ville Kirkemøtet bli helt annerledes med en gang og alle nominasjonsgrupper ville bli overflødig og kirken ville bruke pengene sine på en mer riktig måte, nemlig til menighetsarbeid!

Videre er det bygget opp lederstruktur i hver kommune (fellesrådene) for å administrere pengene fra kommunene til å lønne de øvrige ansatte i menighetene, kantorene, kateketene, diakoner, gravplassarbeidere, sekretærer, kirkeverger osv og vedlikeholde kirkehusene og kirkegårdene. Fellesrådene består av medlemmer fra menighetsrådene, eller menighetsrådet og fellesrådet består av de samme menneskene i små kommuner.

Så endelig kommer vi til det lokale lederskap for menighetene – de egentlige lederne i kirken. For uten lokalmenigheter har vi ingen kirke. Da har vi bare tomme kirkehus. Hvordan skal disse velges?

Norkirken i Bergen har for noen år siden utviklet en disippelorientert ledermodell. Denne måten å velge ledere på er en mellomting mellom demokratisk valg og utpekning etter nådegaver, evner,

anlegg og personlig egnethet. Vi tror at dette kan være en modell å se til, som ligger nærmere de bibelske måter å velge ledere på og som heller ikke er helt udemokratisk.

Det er også verd å merke seg at i dagens valgsystem i Den norske kirke ikke stiller noen krav til den som skal være toppleder i kirken, bortsett fra at en er døpt, noe de fleste av oss ble før vi kunne gå eller snakke, og at en ikke har meldt seg ut av kirken. Det betyr at «mann i gata» uansett tilknytning og tilslutning til kirken teoretisk kan bli toppleder i kirken. Vi tror ikke det er hverken godt eller gunstig for noen organisasjon å ha et slikt ledervalg system, heller ikke for kirken.